

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: CIRU ECONOMU

Licențiat în drept din Paris, Procuror-General la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESADESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România	40 lei
6 luni	20 "
3 luni	10 "
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni	

*Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc tot-d-a-una înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI—5
Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98

S U M A R

Prefața la *TEORIA GENERALĂ A OBLIGAȚIUNILOR* de d-l profesor *Em. N. Antonescu*;

JURISPRUDENȚA:

Curtea de Casație, secția I: *Procurorul general al Curței de apel Craiova cu Filip Eliescu*;

Idem, secția II: *Andrei Ignat, recurs criminal*;

Idem, secția III: *Adela Săndulescu cu Ministerul Cultelor și Instr. Publice*;

Curtea de apel București, secția I: *Maiorul Caribol cu Elena Em. Grădișteanu*;

Trib. Covulrui, secția II: *Elisabeta L. Manolachi cu Gheorghiu*;

Trib. Civil din Courtrai-Belgia: *Persoana pusă sub Consiliu Judiciar poate introduce o cerere în referé fără asistența Consiliului său*;

Curtea de Casație din Franța: *Dacă poate constitui insultă gravă faptul deschiderii de către bărbat a unei scrisori adresată soției, spre a motiva divorțul, de familie?*

Informațiuni.

PREFATA

la

TEORIA GENERALĂ A OBLIGAȚIUNILOR

de d-l Profesor *Em. N. Antonescu*

Înființarea doctoratului la Facultățile noastre de Drept se prezintă ca un prilej de muncă nouă pentru profesori și studenți. Pentru ajutorarea candidaților, m'am hotărât să fixez rezultatele muncii închinată într-o realizare a acestei reforme. Dacă în afară de acest scop, încercarea mea va folosi și cercurilor largi ale juriștilor noștri, voi fi foarte fericit.

Am ales pentru doctorat materia «(Obligațiunilor», fiind cea mai însemnată din întregul studiu al dreptului. Noțiunile și principiile dezvoltate aici se repercutează asupra întregului drept privat. Apoi cum în codul nostru civil n'avem o așa numită «parte generală», în care să se adune toate dispozițiunile referitoare la acele noțiuni pe care le întâlnim și cu cari trebuie să operăm în toate materiile acestui drept privat, cum spre pildă sunt noțiunile privitoare la persoană, capacitate, obiect, actele și raporturile juridice (actele unilaterale ca testamentul, oferta, etc., bilaterale, cum sunt contractele) modalitățile lor (condițiuni, termene) etc., se impune ca în studiul «Teoriei generale a Obligațiunilor» să se supleaze această lipsă. În acest chip studiul acestei materii are în dreptul nostru

un dublu țel: a trata materia specială a Obligațiunilor, dar și a scoate continuu în relief acele noțiuni și principii cari aparțin în acelaș timp și întregului sistem al dreptului civil.

Textul lucrării de față este întocmit după notele stenografice luate la curs. Firește că din această cauză stilul nu va putea fi tot așa de îngrijit ca în cazul când ar fi fixat de la masa verde. Poate însă ca tocmai din cauza acestui defect va câștiga în claritate, conținând însăși reproducerea expunerii orale, adaptată ca atare mai ușor priceperii auditorului.

Continuu în acest studiu voi face trimeteri la codurile și la proiectele de coduri streine și în special la Noul Cod Civil German. Cred de prisos a înzista asupra utilității comparațiunei dreptului nostru cu dispozițiunile similare ale dreptului occidental; pentru un curs de doctorat mi se pare că aceasta chiar se impune. Apoi după cum se exprimă d-l Saleilles în introducerea la Codul Civil German, tradus și adnotat de către Comitetul de legislație streină, «dacă este discutabilă necesitatea inspirării dintr'un drept strein în ce privește dispozițiunile relative la raporturile de familie, ea este indispensabilă însă când este vorba de drepturile patrimoniale; în această materie se cuvine să profităm de progresele realizate în legislațiunile recente, cari fiind făcute în zilele noastre, au putut și știut corespunde nevoilor economice ale timpului». Este indispensabil aceasta, adaogă Domnia sa mai departe, pentru că: «Le droit est un facteur puissant du progrès économique; il n'est pas plus permis de négliger un bon instrument juridique qu'il ne serait prudent d'ignorer une invention nouvelle sur le terrain industriel. De plus en plus, le monde européen et celui d'autre-mer ne constituent qu'une vaste place ouverte aux échanges internationaux; l'unité de technique juridique tend à se réaliser peu à peu dans le monde des affaires. Ce qui est vrai du droit commercial le devient peu à peu de tout le droit patrimonial, pris dans son ensemble. Comment rêver d'une réciprocité d'usages commerciaux, si le crédit réel n'offre pas, de part et d'autre, les mêmes garanties et la même sécurité?».

Această cunoaștere a progreselor realizate în dreptul occidental e cu atât mai necesară la noi unde dorința unei revizuirii a Codului Civil începe a deveni legitimă; z c «începe» pentru că timpul

unei atare revizuirii e încă departe. Nici nu s'a pornit măcar munca care să serve de bază și să anticipeze o atare operă: studierea efectelor codului asupra obiceiurilor și vieții noastre economice și apoi cercetarea serioasă a progreselor făcute aiurea.

Cred folositor, înainte de a încheia această prefață, să pun la dispoziția cititorilor câteva date asupra alcătuirii noului Cod Civil German la care, după cum anunț mai sus, ne vom referi adesea.

Idea unificării dreptului prin codificare se discută în Germania de la începutul veacului trecut. Este celebră discuțiunea ivită între Savigny și Thibault, care s'a închis pentru un moment cu triumful lui Savigny, dușmanul oricărei codificări și apărătorul dezvoltării libere a dreptului după nevoile societății și spiritul vremii.

Mai puternică însă de cât toate teoriile a fost în toate timpurile nevoia de a fixa dreptul; un drept sigur, fixat, chiar mai imperfect, a fost pururi preferat unuia mai superior din punctul de vedere științific, însă nesigur și lăsat numai la libera apreciere a celor chemați să-l aplice. Manifestarea aceleași necesități o găsim și la Germani. Și la dânsii, ca la toate popoarele de altfel, găsim fixarea dreptului coexistând epocelor de reculegere, de puternică reorganizare socială. Codul prusian al lui Friderich cel Mare, (*Allgemeines Landrecht für die Königlich-preussischen Staaten*, din 1794, codul Austriac din 1811, codul Napoleon pentru Franța, codul nostru civil), se produc în asemenea epoce de reclădire a Statului.

Poporul german, prins de la începutul veacului trecut în o asemenea mișcare de reculegere, simte nevoia unificării și fixării dreptului. Constituția proiectată în 1849 prevede în art. 13 No. 59 legislația dreptului civil unitar, a dreptului comercial, cambial, penal și procedurii civile. Unitatea politică nereușind atunci, n'a putut să se nască nici unitatea juridică. Abia s'a putut făuri cu această ocazie legea cambială și dreptul comercial, dar și acestea nu ca un drept al întregului popor german, ci al fiecărui Stat aparte¹⁾. Era rezervată această operă Federației statelor de Nord (*Nord-deutsche Bund*) care se transformă apoi în Imperiul German actual. În proiectul de Constituție din 1867 se prevăzuse numai Codificarea obligațiunilor. La formarea imperiului actual de asemenea se destinase unificării numai această materie a dreptului civil. Abia la 12 Decembrie 1873, s'a trecut în competența legislativă a imperiului întregul drept civil. În 1874 Bundesratul numește comisiunea preparatoare (*Verkommission*), care avea să fixeze metoda de lucru și planul viitorului Cod. În urmă s'a numit comisiunea de redactare, așa numita «Prima Comisiune», compusă din 11 membri, toți juriști, din cari făcea parte și ilustrul romanist Windscheid. Ani de-a rândul nu se mai aude nimic de această comisiune, până când în Decembrie 1887 lumea juridică află că proiectul, numit «Primul proiect de Cod civil» era gata. Abia pu-

blicat în 1888 împreună cu 5 volume cuprinzând motivele, stârnește o adevărată furtună în lumea juridică. Proiectul nu corespundea cerințelor vremii; nu era de cât o codificare absolut abstractă a dreptului roman, în care cum zice *Kohler*, se distilase atât de mult viața reală juridică că nu mai rămăsese din ea nici sămburele vieții unei lumi juridice reale; germaniștii în special protestau, că nimic din dreptul germanic vechi sau din cel în vigoare nu străbătuse în proiect, că tendințele și concepțiile despre dreptul privat al timpului rămăseseră la porțile Codului. În fruntea lor sta *Gierke*, care prin lucrarea sa: *Der Entwurf eines Bürgerlichen Gesetzbuches und das Deutsche Recht*, 1889, dă lovitura de grație acestui prim proiect.

În Decembrie 1890 Bundesratul numește o a doua Comisiune, compusă din 22 de membri, de astă dată luați din toate categoriile sociale, care luând de bază 1-iul proiect să alcătuească unul nou. Aceasta a doua comisiune lucrează la lumina zilei; pe măsură ce alcătuia o parte din proiect, o și da publicității pentru a fi supusă criticei.

În 1895 era gata noul proiect, pe care comisiunea, ținând seamă de criticile aduse și de diferitele amendamente propuse, îl supuse îndată unei noi revizuirii, devenind astfel proiectul definitiv care se înaintează Bundesratului și apoi de către acesta Reichstagului.

Întreaga discuțiune asupra lui nu s'a urmat în ședință publică; nu se poate expune unitatea de sistem a unui întreg cod pericolului oratoriei parlamentare. Partidele politice din Reichstag au dat dovadă de maturitate politică, convenind a se discuta codul într-o comisiune restrânsă compusă din reprezentanții tuturor partidelor; în plenar nu s'a discutat decât asupra tendințelor sociale și politice ale noului cod și câteva chestiuni de foarte mică însemnătate. La 24 August 1896 noul cod este sancționat și promulgat; dela 1 Ianuarie 1900 a intrat în vigoare; prudența germană a dictat să se lase un răgaz de patru ani pentru ca noul cod să fie studiat și cunoscut bine înainte de a fi aplicat.

În ce privește cuprinsul lui, codul conține 2385 paragrafe; este împărțit în cinci cărți. Cartea I-a cuprinde dispozițiunile referitoare la acele noțiuni și principii, care se întâlnesc în întregul cod. Aci sunt cuprinse dispozițiunile relative la persoana în drept. Aci dictează toate dispozițiunile și fixează condițiunile necesare pentru ca voința persoanelor să poată câștiga valoare în drept, să poată realiza acte juridice. Apoi în aceeași carte codul se ocupă de lucrurile capabile de a forma obiectul unui drept privat; și în al 3-lea rând, de *actele juridice* (*Rechtsgeschäfte*) capabile de a stabili orice fel de legătură juridică între persoane cu privire la lucrurile în stare de a deveni obiecte de drept. *Cartea a II-a* cuprinde dispozițiunile privitoare la materia *Obligațiunilor*, reglementată întâi din punctul de vedere al cuprinsului raportului de obligațiune și pe urmă din punctul de vedere al surselor din cari pot izvorî asemenea raporturi. *Cartea III-a* este consacrată drepturilor reale; a IV-a dreptului de familie și a V-a moștenirilor. Acest sistem de împărțire a materiei este acela al d-rului Heise, devenit clasic în Germania deja din secolul trecut.

Au voi intra în detalii asupra cuprinsului și tendințelor noului cod german; rezerv această sar-

¹⁾ Diferitele codificări sau încercări de codificări, cari au urmat în această epocă în unele din statele germane n'au câștigat în sfârșit, nici în Germania, nici chiar în statele respective, o atenție științifică specială. Aci se numără: proiectul de Cod Civil bavarez (*Entwurf eines bürgerlichen Gesetzbuchs für das Königreich Bayern*) 1864, și Codul Saxon din 1863.

cină pentru desvoltările ulterioare. Nu voi insista firește, în acest curs de cât asupra acelor puncte în cari codul german se deosebete de al nostru și care ne-ar releva un progres.

Stilul codului este greoiu; toți învățații germani concedează aceasta; explică însă toți că nici nu putea fi altfel. În chip sistematic legiuitorul german fuge de cazuistică, pentru a lăsa științei și jurisprudenței mișcarea liberă în a putea subsuma dispozițiilor din cod înfinita varietate a cazurilor reale din viața economică, prevăzute și neprevăzute de legiuitor. Pe de altă parte același legiuitor fuge și de dogmatism; evită definițiunile și proclamarea de principii; lasă acest rol iarăși în seama științei; abia dacă se ostenește a defini termenii tehnici pe cari îi întrebuințează și face aceasta pentru a evita ekivocul. El numai dispune: sub înțelege însă la spatele fiecărei dispozițiuni principiul juridic de care a fost condus, deci întregul aparat al științei juridice, și mai subînțelege înfinitatea cazurilor din viața juridică care urmează să cadă sub aceste dispozițiuni. De altfel acesta este adevăratul rol al legiuitorului, iar nu a transforma cîdul într'un rezumat al doctrinei și într'un complex de jurisprudență anticipată. În asemenea condițiuni codul nu mai poate fi clar pentru toată lumea; de aceea popular, în genul codului Napoleon, nu va fi nici odată acest codice.

Literatura juridică născută în urma publicării noului Cod este prodigioasă. Nu voi cita aci decât lucrările mari, rămânând ca la fiecare studiu în parte să atrag atenția cititorului asupra literaturii speciale. Relev aci marea lucrare a lui *Planck*, autorul intelectual al noului Cod, intitulată: *Bürgerliches Gesetzbuch nebst Einführungsgesetz*, cuprinzând în 23 de fascicule, un comentariu foarte detaliat. Prelegerile ținute la Berlin pentru magistrați și avocați de către profesorul *Eck*: *Vorträge über das Recht des Bürgerlichen Gesetzbuchs*, în 3 volume; *Carl Crome*: *System des Deutschen Bürgerliche Rechts*, în 3 volume; *Heinrich Dernburg*: *Das Bürgerliche Recht des Deutschen Reich und Preussens*, 3 volume; *Cosack*: *Lehrbuch des Bürgerlichen Rechts*, în 2 volume; *Endeman*: *Lehrbuch des Bürgerlichen Rechts*, în 3 volume; Idem lucrările D-lor: *Cretschmar*, *Enneccerus*, *Oertmann*, *Hölder*, precum și ale D-lor: *Strohal*: *Das deutsche Erbrecht*; *R. Stammler*: etc.

Încheind această prefață se cuvine, — după cum e la modă. — un cuvânt și pentru viitorii critici ai acestei modeste lucrări. Pseudocriticilor, foarte numeroși și inevitabili la noi, adică cleftetitorilor, cari vor vorbi de această lucrare fără a o fi citit, ba poate nici măcar văzut, le comunic formal că nu le voi face cinstea să mă cobor până la ei; îi voi ignora complet. Pe cei serioși, și de aceea desigur puțini, îi vestesc că le aștept cu respect, dar și cu încredere părerile și că, ținând seamă de ele mă voi sili a mă ridica până la dânșii.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența dela 28 Noiembrie 1907

Președenția D-lui R. N. OPREANU, Consilier

Procurorul G-l al Curței de Apel Craiova cu F. Eliescu

Apărători. — Condițiuni de incapacitate și de incompatibilitate. — Dacă, în privința acestor condițiuni,

apărătorii sunt asimilați cu avocații. — Dacă funcția la un așezământ public este incompatibilă cu profesia de apărător. — (Art. 1, 3, 10, 19 și 89 din legea Corpului de avocați din 1907).

Din combinația art. 1, 3, 10, 19 și 89 din legea pentru organizarea corpului de avocați din 1907 rezultă că, în privința condițiilor de incapacitate, incompatibilitate și a măsurilor disciplinare, legiuitorul a asimilat în totul pe apărători cu avocați. Prin urmare Curtea de apel violează art. 3 lit. C din sus citata lege cînd decide că exercițiul profesiei de apărător nu este incompatibil cu o funcțiune la un așezământ public.

Decizia 404/907. — Casată, după recursul făcut de d-l Procuror General al Curței de apel Craiova, deciziunea acelei Curți S. II No. 94/907, dată în proces cu F. Eliescu.

Curtea.

Ascultând pe d-nii avocați I. Oltetelesanu și N. G. Saita, în combaterea motivelor de casare;

Pe d-l Procuror St. Stătescu, în concluziunile puse pentru admiterea recursului;

Deliberând,

Asupra motivelor de casare:

I. «Violarea art. 3 al. C din legea pentru organizarea Corpului de avocați din 1907. Curtea stabilind prin sus menționata deciziune că acest text de lege relativ la incompatibilități este aplicabil numai avocaților, iar nu și apărătorilor, a comis un exces de putere, întrucât prin denumirea generică de avocați legiuitorul a înțeles a cuprinde și pe apărători, întrucât ar urma ca apărătorii să poată fi toți cei condamnați pentru crime și delict, art. 2 al. acestei legi, cum și toți comercianții militarii în activitate monachi preoți, funcționarii administrativi și judecătorești retribuiți de stat județ, or comuna cum și toți funcționarii dela eforiile spitalelor și așezămintelor publice art. 3 al. C.

II. «Violarea art. 10 din legea pentru organizarea corpului de avocați. În cazul de a se admite că cuvîntul de avocat nu poate fi luat în sens generic și deci apărătorii nu pot fi coprinși printre avocați, întru cât nu sunt expres prevăzuți, și în acest caz totuși Curtea prin deciziunea sa, admitînd apelul apărătorului F. Eliescu a comis un exces de putere, de oarece și menționatul text de lege nu este reforitor decât numai la înscrierea avocaților în tablou, singuri deci în acest caz au dreptul de apel la Curte. Apărătorii conform art. 89 al. aceleiași legi au tabloul lor special în baza caruia dețin dreptul de a pleda numai înaintea judecătorilor de ocoale fără însă a li se da și dreptul de apel la Curte în contra înscrierilor în acest tablou.

«A decide deci cum a zis Curtea prin deciziunea sa, ar fi ca apărătorii să se poată prevala de drepturile avocaților, pentru a face apel la Curte cînd le convin și în același timp să evite incompatibilitățile prevăzute în lege pentru avocați fiindcă nu le convin, ceea ce legiuitorul nu a putut încredința».

Avînd în vedere deciziunea supusă recursului, prin care Curtea de fond, judecînd în apel cererea intimatului de azi în recurs Filip Eliescu, de a fi înscris în tabloul apărătorilor din jud. Dolj, a admis această cerere, hotărînd că numitul poate exercita profesia de apărător, de și este casier la un așezământ public: Epitropia bisericei Sf. Ilie din Craiova;

Avînd în vedere că instanța de fond, își întemeiază deciziunea sa, pe următoarele motive: că, potrivit dispozițiilor art. 89 din legea pentru organizarea Corpului de avocați, intimatul F. Eliescu găsindu-se, la promulgarea acestei legi, regulat înscris în tabloul apărătorilor, poate să-și exercite profesia de apărător

fără restricțiunea vre unei incompatibilități, întru cât prin sus menționatul text de lege, nu se vorbește de nici o incompatibilitate; că, art. 3 și 12 din această lege, cari se ocupă de incompatibilități, nu vorbesc decât de avocați, iar nu și de apărători;

Considerând că din combinațiunea art. 1, 3, 10, 19 și 89 din legea pentru organizarea Corpului de avocați din 1907, rezultă că în privința condițiilor de incapacitate, incompatibilitate și a măsurilor disciplinare, legiuitorul a asimilat în totul pe apărători cu avocații;

Considerând că nu se poate admite că legiuitorul respectând drepturile câștigate ale apărătorilor (art. 1 și 89 din zisa lege), le-a putut acorda exercițiul acestor drepturi, fără nici o restricțiune și să le creeze astfel o situațiune mai bună decât aveau înainte;

Considerând că chiar Curtea de fond în baza art. 10 din sus zisa lege, primind și judecând în apel cererea de înscriere care face obiectul procesului de față, a recunoscut implicit asimilarea apărătorilor cu avocații, de oare ce acest articol nu vorbește decât de avocați, iar nu și de apărători;

Considerând că astfel fiind numai prin violarea art. 3 lit. C a judecat Curtea de fond că exercițiul profesiunii de apărător nu este incompatibil cu o funcțiune la un așezământ public, și prin urmare, din aceste puncte de vedere, recursul se găsește întemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența dela 19 Noembrie 1907

Președinția D-lui N. MANDREA, Președinte

Andrei Ignat, recurs criminal

Curte cu jurați. — Cestiuni ce se pot pune juraților de către Președinte. — Cestiuni subsidiare.

Dacă Președintele poate să pună juraților și alte cestiuni rezultate din debateri. — (Art. 362 pr. penală).

Dacă președintele Curței cu jurați poate pune cestiuni asupra circumstanțelor agravante, cu atât mai mult poate să pună alte cestiuni cari rezultă din debateri și cari tind a ușura poziția acuzatului, căci dispozițiile art. 362 sunt numai demonstrative, iar nu limitative.

Decisia No. 2309/907. — Respins recursul făcut de Andrei Ignat contra deciziei Curței cu jurați din județul Tecuciu No. 15/907.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Mitescu în desvoltarea motivelor de casare;

Pe d-l Procuror St. Stătescu în concluziuni;

Deliberând,

Asupra motivului I de casare:

1 «Violarea art. 361, 362 comb. cu 304 pr. penală și exces de putere. Am fost trimis în judecata Curței cu jurați pentru crima prevăzută și pedepsită de art. 241 C. penal.

«Toată instrucția scrisă și orală a purtat numai asupra stabilirii dovezilor de culpabilitate pentru această crimă, conform actului de acuzațiune, și numai într'un sens am făcut și apărarea mea. D-l Președinte al Curței cu jurați, în loc să se mărginească a pune comisiei juraților întrebări numai asupra faptelor și elementelor constitutive ale crimei pentru care fusesem trimis în judecată prin actul de acuzare, adaugă dela sine o întrebare subsidiară asupra unor fapte neprevăzute în actul de acuzațiune și cari constituiau o infracțiune separată transformând crima de care eram acuzat în delictul din art. 248 Codul penal, fără a-mi da cuvântul de apărare asupra acestui delict».

Având în vedere decizia supusă recursului și procesul-verbal de audiență, din cari se constată că recurentul fiind trimis în judecata Curței cu jurați sub acuzațiunea de crimă de loviri cu voință din cari a rezultat moartea, crimă prevăzută și pedepsită de art. 241 Codul penal, președintele Curței cu jurați a pus juraților, pe lângă cestiunea așa cum rezultă din actul de acuzațiune, și o cestiune subsidiară, aceea a omorului din nevăgare de seamă;

Având în vedere că procesul-verbal constată că din instrucțiune a reșit neîndoios că acuzatul a călcat cu trăsura pe victimă și chiar acuzatul, în apărare, a susținut că n'a comis acest fapt cu voință, ci din nevăgare de seamă;

Considerând că art. 361 procedura penală arată termenii în cari are a fi pusă cestiunea juraților, în toate circumstanțele coprinse în resumptul actului de acuzare, iar art. 362 aceiași procedură dă drept președintelui Curței să pună și alte cestiuni asupra circumstanțelor îngreunătoare ce ar rezulta din debateri și nementionate în actul de acuzare;

Că dacă președintele Curței cu Jurați poate pune cestiuni asupra circumstanțelor agravante, cu atât mai mult poate să pună alte cestiuni cari rezultă din debateri și cari fiind a ușura poziția acuzatului, căci dispozițiile art. 362 sunt numai demonstrative, iar nu limitative;

Că, în speță, faptul pus de președinte în cestiunea subsidiară nu este decât reproducerea faptului principal sub un alt punct de vedere și prezentând un alt caracter penal, căci în omorul din imprudență faptul principal rămâne același și nu se schimbă decât calificarea lui;

Că, prin urmare, președintele Curței cu Jurați a fost în drept să pună cestiunea subsidiară așa cum a rezultat din debateri și precum a pus-o;

Că de aceea motivul de casare e nefondat;

Asupra motivului al II-lea de casare:

II. «Exces de putere. Incidentul ce am ridicat și prin care m'am opus la punerea cestiunei subsidiare a fost rezolvat de președinte numai iar nu de completul Curței, după cum rezultă din procesul-verbal al audienței care se vede semnat numai de președinte».

Considerând că acest motiv de casare este neexact în fapt, căci din procesul-verbal de ședință se constată că Curtea, iar nu președintele singur, a rezolvat incidentul ridicat asupra cestiunei subsidiare;

Că, prin urmare, și acest motiv e neîntemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. III

Audiența dela 5 Decembrie 1907

Președinția D-lui G. P. PETRESCU, Președinte

Adela Săndulescu cu Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice

Contencios Administrativ. — Funcționari inamovibili. — Ce se înțelege prin funcționari inamovibili.

Profesorii învățământului secundar și superior numiți în baza examenului de capacitate pot beneficia de dispo. art. 4 al. i din legea Curții de casație.

Legea din 15 Martie 1907, pentru suspendarea inamovibilității funcționarilor administrativi nu se aplică funcționarilor cu caracter mixt, administrativ și profesoral

1. Prin funcționari inamovibili, din art. 4 al. i din legea Curții de casație, se înțeleg toți acei funcționari cari nu pot fi înlocuiți sau destituiți decât cu oare-cari forme menite a-i garanta și ocroti contra bunului plac al puterii administrative.

2. Profesorii învățământului secundar și superior numiți în baza examenului de capacitate nu pot fi depărtați ad nutum din învățământ, ci numai după ce au fost recunoscuți incapabili de legea învățământului secundar și superior.

3. Legea din 2 Iunie 1906, prin care s'a înființat școala de menaj «Elena Eraclide» din Capitală, dispune prin art. 3 că drepturile și îndatoririle personalului de direcțiune a acestei școli vor fi aceleași ca și pentru personalul didactic prevăzut prin legea învățământului secundar și superior; iar regulamentul din 29 August 1906, elaborat în virtutea art. 3 al. ultim din această lege, prevede, prin art. 9, că directoarea școlii are, pe lângă atribuțiuni pur administrative, și atribuțiuni profesionale, fiind obligată a preda cursurile anume specificate prin regulament.

4. Legea din 15 Martie 1907, care autoriză pe Ministru a înlocui pe funcționarii administrativi, suspendând inamovibilitatea ce fusese acordată unora din acești funcționari administrativi, nu se poate aplica și acelor funcționari cari au un caracter mixt, administrativ și profesional, ale căror atribuțiuni formează un tot pe care legea organică a școlii nu a voit să-l separe.

Decizia No. 333/907. — Admis recursul făcut de Adela Sandulescu, prin petițiunea înregistrată No. 12702 din 28 Sept. 1907 în proces cu Ministerul Cultelor.

Curtea,

Ascultând pe d-nii Adv. B. Păltineanu și P. Negulescu din partea recurentei și pe d-nul adv. Cezărescu din partea Ministerului Instrucțiunii Publice.

Deliberând,

Având în vedere recursul făcut de Adela Sandulescu în contra deciziunii Consiliului de miniștri cu No. 1229 din 27 August 1907 și a Ministerului Instrucțiunii Publice cu No. 48480 din 2 Septembrie 1907 prin care recurenta este înlocuită în postul de directoare a școlii de menaj «Elena Eraclide» din Capitală;

Având în vedere jurnalul consiliului de miniștri și deciziunea Ministerului Instrucțiunii Publice atacate cu recurs;

Având în vedere legea cu data 1 Iunie 1906 prin care se înființează în București o școală de gospodărie populară din fondul dăruit de d-na Elena Eraclide;

Având în vedere regulamentul pentru aplicarea legii relativă la înființarea școlilor normale de menaj;

Având în vedere concluziunile orale puse de ambele părți în instanță;

Având în vedere că din desbateri, din actele înfățișate și din circumstanțele cauzei rezultă că școala de gospodărie populară «Elena Eraclide» din București a fost înființată prin legea del. 1 Iunie 1906; că în virtutea acestei legi și în urma unui examen de capacitate ținut conform deciziunii ministeriale publicată în «Monitorul Oficial» cu No. 21/906, recurenta a fost numită directoarea acestei școli; Că, în această calitate, recurenta a funcționat până la 2 Septembrie 1907 când a fost înlocuită pur și simplu fără arătare de motive;

Având în vedere că, astăzi, în instanță Ministerul susține că recurenta fiind directoarea școlii în cestiune avea un post eminent administrativ; Că acest post ca și altele similare este lăsat de lege la discrețiunea Ministerului, care poate dispune de dânsul ori de câte-

ori persoana titulară nu se bucură de încrederea șefului suprem al administrațiunii din care face parte; Că legea neîngrădind voința ministrului prin observarea veri-unei măsuri ce ar pune asemenea funcțiune la adăpostul unei înlocuiri nemotivate, recursul este neadmisibil; că în tot cazul legea din 15 Martie 1907 autoriză pe Minister de a suspenda stabilitatea funcționarilor polițienesci și administrativi prevăzută prin legile speciale ale Ministerului de Interne și ale Ministerului Cultelor și Instrucțiunii Publice, și Ministrul nu a făcut altceva decât a uzat de acest drept;

Considerând că este adevărat că conform art. 4 lit. i din legea organizării Curții de casație, recursul la contenciosul administrativ nu este admisibil decât numai atunci când funcționarul ce se plânge că a fost înlocuit în mod arbitrar este declarat de lege inamovibil;

Considerând că în cuvintele funcționar inamovibil legiuitorul a cuprins pe toți funcționarii cari nu pot fi înlocuiți sau destituiți decât cu oarecare forme menite a asigura funcțiunea lor și a-i garanta în contra bunului plac al puterii administrative;

Că astfel fiind soluțiunea litigiului născut între recurenta și Ministerul Instrucțiunii Publice nu se poate rezolva decât statuând asupra naturii și caracterului funcțiunii ce recurenta a ocupat la școală în care a exercitat funcțiunea din care a fost depărtată;

Considerând că legea din 2 Iunie 1906 înființând școala «Elena Eraclide» în art. III declară că «drepturile și îndatoririle personalului de direcțiune ale acestei școli vor fi aceleași ca și pentru personalul didactic, prevăzute prin legea învățământului secundar și superior» și că un regulament special va determina amănuntele organizațiunii acestei școli;

Considerând că prin art. 9 din regulamentul publicat la 29 August 1906 în puterea legii mai sus menționată se prevede că directoarea școlii pe lângă atribuțiuni simple administrative are și atribuțiuni profesionale fiind obligată a preda cursuri anume specificate;

Considerând că din combinațiunea textului art. III-lea din lege și-a art. 9 din regulament reiese în mod neîndoios că postul ocupat de recurenta nu era numai un post administrativ ci și un post de profesoare, care potrivit legii este pus sub scutul garanției care protejează întregul personal didactic al învățământului secundar și superior;

Considerând că un profesor al învățământului secundar și superior nu poate fi depărtat *ad nutum*, din învățământ, ci numai după ce a fost recunoscut culpabil sau incapabil de către organele judecătorești întocmite de legea învățământului secundar și superior;

Considerând că dacă legea din 15 Martie 1907 autoriză pe Ministru de a înlocui pe funcționarii administrativi, această lege nu-l îndrituiește de a depărta și pe acei funcționari cari au un caracter mixt, administrativ și profesional, ale căror atribuțiuni formează un tot pe care legea organică a școlii nu a voit să-l separe;

Considerând că Ministerul adaugă că, deși regulamentul impune directoarei obligațiunea de a preda și oarecare cursuri în școală ce dirige, totuși acest regulament nu poate modifica însăși legea, care prin art. 3 tratează numai despre drepturile și datoritiile persoanelor de direcțiune, fără a impune acestor persoane și îndatoriri didactice;

Considerând că prin ultimul alineat al acestui articol se dispune că organizarea acestei școli se va face printr-un regulament special; că acest regulament fiind format în temeiul acestei legi completează legea cu învoirea chiar a legiuitorului; Că recurenta fiind supusă unui examen de capacitate asupra materiei ce avea să predea în școală a fost numită directoare după ce a fost proclamată capabilă de a fi profesoară;

Că, prin urmare, înlocuirea recurentei s'a făcut printr-o greșită aplicațiune a art. III din lege și art. 9 din regulament; că astfel fiind recursul este fondat;

Pentru aceste motive, Curtea, admite recursul, etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, S. I

Audiența dela 29 Noembrie 1907

Președenția D-lui V. PRETORIAN, Consilier

Maiorul Caribol cu Elena Em. Grădișteanu

Interdicțiune. — Acte făcute de interzis înainte de publicarea hotărârei de interdicțiune. — Validitatea lor cât timp nu s'a dovedit lipsa de rațiune din partea interzisului în momentul săvârșirii.

Erede aparent. — Validitatea actelor făcute de dânsul pentru cumpărătorul de bună credință. — (Art. 448 al. 2 C. civil).

1. Conform art. 448 C. civil, toate actele făcute în urma publicațiunii de interdicțiune sunt de drept socotite fără ființă, de unde rezultă că actele juridice săvârșite de interziși înaintea publicării hotărârei sunt valabile, cât timp nu s'a dovedit lipsa de rațiune din partea lui, în momentul săvârșirii lor.

2. Actele făcute de eredele aparent sunt valabile pentru cumpărătorul de bună credință.

Curtea,

Având în vedere apelulul făcut de Maiorul Caribol, în calitate de tutore al interzisei Elena Em Grădișteanu, în contra sentinței, Tribunalului Ilfov, secția IV cu No. 29 din 19 Ianuarie 1906;

Având în vedere că prin această sentință, tribunalul a respins acțiunea intentată prin petițiunea înreg. la No. 14257/903 de către Maiorul Caribol, ca tutore al sus numitei interzise în contra lor: Grigore Em. Grădișteanu, Alexandrina Em. Grădișteanu, Paul Guillaume, tutorele minorilor săi copii și Banca de scont;

Având în vedere că prin acțiunea, și suplimentul ei, Maiorul Caribol ca tutore, cere să se declare nule renunțarea făcută de Elena Em. Grădișteanu la succesiunea defunctului său părinte Emanoil Grădișteanu, și ca consecință, toate actele care purced dintr'ansa, și anume: actul de partaj făcut de Tribunalul Ilfov, secția III, actul de ipotecă al moșiei Strâmba intervenit între Grigore Grădișteanu cu Banca de Scont, ordonanța de adjudecare a acestei moșii asupra Băncii de Scont și în fine, actul de vânzare al moșiei Strâmba intervenit între Banca de Scont și Aristide Pulopulo;

Având în vedere și intervențiunea făcută de Aristide Pulopulo prin petiția înregistrată la No. 7054/905 înaintea tribunalului, în calitate de proprietar al moșiei Strâmba, și în interesul Băncii de Scont care tinde a se respinge acțiunea intentată de tutorele interzisei Elena Em Grădișteanu;

Având în vedere susținerile orale și conclusiunile scrise ale părților, precum și actele prezentate în instanță și cele aflate la dosarul cauzei;

Având în vedere că Maiorul Caribol susține în sprijinul acțiunii, și al apelului său că Elena Em. Grădișteanu este din naștere într-o stare intelectuală absolut inferioară și inconștientă de ce face; că fratele ei Grigore Grădișteanu profitând de această stare, a pus-o să renunțe la întreaga parte ce i se cuvenea în succesiunea defunctului său tată Em. Grădișteanu; și spre a dovedi lipsa de discernământ a Elenei Grădișteanu și neputința în care se află de a-și da un consimțământ liber la renunțarea la moștenire, apelantele invoacă: 1) Testamentul decedatului Em. Grădișteanu din 28 Iunie 1894; în care vorbind de fiica sa zice: «că Elena fiind atinsă de un morb grav, se găsește așezată pentru căutarea sănătății și creștere în Institutul Monastirei de Maici la Baumgartenberg în Austria»; 2) Răspunsurile date la interogatoriul de Elena Grădișteanu și actul medico legal dresat cu ocaziunea judecării cererii de punere sub interdicție a aceștia; 3) Sentința Tribunalului Ilfov, secția I No. 551/92 care o declară pusă sub interdicțiune;

Având în vedere că în fapt se constată că în anul 1895 încetează din viață Em. Grădișteanu, instituind prin testamentul său mistic, ca legatari universali pe copii săi, Grigore, Eufrosina și Elena, iar pe soția sa Alexandrina, ca usufructuară a cotităței disponibile; că chiar în anul decesului, Eufrosina Guillaume face declarare de renunțare la această succesiune, și după doi ani, în 1897 Elena Grădișteanu renunță de asemenea în regulă la moștenirea părintelui său după cum rezultă din certificatul grefei Tribunalului Ilfov, secția I cu No. 44127/904;

Că în 1898 Tribunalul Ilfov Secția III, prin sentința de partagiu cu No. 648 din 17 Noembrie, luând act de renunțările ce făcuseră Eufrosina Guillaume și Elena Grădișteanu, recunoaște lui Grigore Grădișteanu calitatea de unic moștenitor al părintelui său Em. Grădișteanu, și dreptul de proprietate absolută asupra întregii averi succesoriale, afară de moșia Rotari din județul Prahova, sentință rămasă definitivă și investită cu formula executorie;

Că, în 1900, Grigore Grădișteanu constituie o ipotecă Băncii de scont asupra moșiei sale Strâmba, iar în 1903, prin ordonanța de adjudecare cu No. 2465 a Trib. Ilfov secția de notariat, Banca de scont devine proprietară a acestei moșii, executând actul de ipotecă: că mai târziu, Banca vinde moșia Strâmba intimatului A. Pulopulo;

Având în vedere că astăzi în instanță intimata [Alexandrina Grădișteanu] declară că în acest proces se referă la aprecierea Curței, iar intimații Gr. Grădișteanu și A. Pulopolo declară că se unesc cu conclusiunile puse de către Banca de scont;

Având în vedere că Banca de scont se opune la admiterea acțiunii, și a apelului făcut de tutorele Maior Caribol pe motiv: 1) Că nu se dovedește că Elena Grădișteanu a renunțat la succesiunea defunctului său părinte în stare de imbecilitate; 2) că chiar dacă aceasta ar fi dovedită totuși Banca de scont a contractat cu Grigore Grădișteanu fiind erede aparent pentru partea de avere care s'ar cuveni Elenei Grădișteanu;

Având în vedere asupra primului mijloc de apărare; că după dispozițiunea art. 448 al. II c. civ. toate actele făcute în urma publicațiunii de interdicțiune sunt de drept socotite ca fără ființă; că din acest text de lege rezultă că actele juridice săvârșite de interziși, înaintea publicării hotărârei sunt valabile, cât timp nu s'a dovedit lipsa de rațiune din partea lui, în momentul săvârșirii lor;

Considerând în speță că apelantul nu dovedește că atunci când a renunțat la succesiunea tatălui său, Elena Grădișteanu nu a avut discernământ, că a fost inconștientă, și că fratele ei Grigore Grădișteanu a înțrebuințat manopere frauduloase spre a face să renunțe la moștenire; că din faptul că în testamentul său din 1894 Emanoil Grădișteanu a spus că fiica sa Elena suferă de un morb grav, că în 1902, adică cinci ani după renunțare, Alexandrina Grădișteanu a cerut punerea sub interdicțiune a copilei sale, și că în actul medico legal din 19 Februarie 1902 medicii conchid că dânsa nu se poate administra singură și este ușor captabilă, nu rezultă cu suficiență proba cum că în momentul renunțării la succesiunea părintelui ei, Elena Grădișteanu nu și-a dat seama de actul ce face; că astfel fiind acțiunea și apelul devine, din acest punct de vedere nefondat;

Considerând că chiar dacă ar fi pe deplin dovedit cum că renunțarea la succesiune a fost făcută de Elena Grădișteanu în stare de imbecilitate, însă urmează a se examina dacă acțiunea intentată de tutorele Maior Caribol este întemeiată;

Având în vedere că, în acest caz, Banca de scont invoacă un al doilea mijloc de apărare, și susține că primind ipoteca asupra moșiei Strâmba dela Grigore Grădișteanu pentru asigurarea sumei cu care dânsul se împrumutase a contractat cu eredele aparent și cu

bună credință, că prin urmare actele făcute de intimatul Grigore Grădișteanu, în această calitate, nu sunt isbite de nulitate;

Considerând că de și se discută cesiunea de a se ști dacă actele de înstrăinare făcute de eredele aparent sunt valabile pentru terții, totuși părțile litigante sunt de acord a recunoaște în drept că asemenea acte sunt valabile pentru cumpărătorul de bună credință;

Considerând că dacă erede aparent este acela care posedă o succesiune, și trece în fața terțiilor ca adevăratul ei stăpân este evident că Grigore Grădișteanu avea o asemenea calitate când a contractat cu Banca de scont, căci prin sentința de partagiu a averii defunctului Em. Grădișteanu cu No. 648 din 17 Noembrie 1898, Tribunalul Ilfov secția III, constatând că Em. Grădișteanu a lăsat pe urma sa trei copii, și că doi dintr'ânșii renunțaseră în mod regulat la moștenire a recunoscut intimatului Grigore Grădișteanu calitatea de unic erede al decedatului său părinte, și dreptul de proprietate absolut asupra întregii averi succesoriale în care se coprindea și moșia Strâmba; că dară titlul său de unic moștenitor fiind stabilit printr'o sentință judecătorească dată față cu toate părțile interesate, cu toți ca moștenitori, Grigore Grădișteanu a trebuit să fie considerat ca adevăratul și legitimul proprietar al moșiei Strâmba când o afecta ca garanție ipotecară pentru împrumutul contractat la Banca de scont;

Considerând că dela data sentinței de partagiu și până la efectuarea acestei ipoteci Grigore Grădișteanu a predat moșia Strâmba în mod public și necontestat, căci contrariu nici măcar nu s'a alesat de apelant;

Considerând că Banca de scont contractând în asemenea circumstanțe cu Grigore Grădișteanu, care atunci prezintă garanții și prin familia, averea și reputația sa personală a fost de o învederată bună credință;

Având în vedere că apelantul obiectează că Banca de scont a fost din contră de rea credință când a contractat cu Grigore Grădișteanu, căci se găsea în măsură să știe că în 1907 Elena Grădișteanu a renunțat la succesiunea tatălui său în stare de imbecilitate, de oarece în sentința de împărțea se face mențiune de testamentul lui Emanoil Grădișteanu, în care testatorul spune că fiica sa Elena este atinsă de un morb grav, și așezată într'o mănăstire de maici din Austria pentru căutarea sănătății și creșterea;

Considerând că această obiecțiune este neîntemeiată, căci cuvintele «morb grav» nu însemnează în mod necesar stare de imbecilitate ori stare mintală, ci au un înțeles larg și se referă la orice stare malativă care ar necesita îngrijire, mai ales că testatorul arată că fiica sa se găsea în institutul din Austria și pentru creșterea ei, ceea ce presupune o stare mintală normală;

Considerând dar că din cele ce preced rezultă că Banca de scont a căzut victima unei erori comune când a contractat de bună credință cu un erede care în fața tuturor și în temeiul unei sentințe judecătorești stăpânea imobilul succesoral moșia Strâmba; că prin urmare actele consimțite de Grigore Grădișteanu în favoarea creditoarei sale ipotecare sunt valabile;

Că astfel fiind, acțiunea și apelul făcute de Maiorul Caribol, în calitate de tutore al interzisei Elena Grădișteanu, sunt și din acest al doilea punct de vedere nefondate, și ca atari urmează a fi respinse;

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

(ss) V. Pretorian, Oscar N. Niculescu, M. Gr. Ciocărdia, V. Antinescu. Grefier (s) N. Brătianu.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI COVURLUI, S. II

Audiența dela 21 Noembrie 1907

Președinția D-lui CORNELIU BOFEZ, Președinte

Elisabeta L. Manochachi cu Gheorghiu

Sentința No. 290

Obligațiuni. — Obligațiunea de a preda un imobil. — Cum se îndeplinește. — Remiterea titlurilor de proprie-

tate — Ce se înțelege prin acele titluri. — Obligațiunea de a da. — Transformarea ei în daune, în caz de neexecutare. — (Art. 1075 și 1315 C. civil).

1. După art. 1315 C. civil, obligațiunea de a preda imobilele se îndeplinește, din partea vânzătorului, prin remiterea cheilor, dacă e vorba de clădire, sau prin remiterea titlurilor de proprietate; iar prin titlu de proprietate nu se poate înțelege decât acele acte cari dovedesc stăpânirea anterioară și pe cari se poate sprijini cumpărătorul în valorificarea dreptului său de proprietar față de cel d'al treilea care ar uzurpa fără motiv posesiunea nemișcătorului vândut.

2. Orice hotărâre dată de justiție trebuie să și producă toate efectele sale legale.

Astfel, obligațiunea de a da sau de a face, în caz de neexecutare într'un anumit termen, sau imposibilitate a se executa, se prefăce în daune interese în favoarea celui prejudiciat.

Tribunalul,

Având în vedere apelul făcut de Elisabeta L. Manachachi, contra cărței de judecată sub No. 1417/907 a d-lui jude oculului 2 Galați, prin care a fost respinsă acțiunea sa prin care cere a fi obligat intimatul Gheorghiu, a-i preda titlul de proprietate a unui imobil ce ia vândut cu actul autentificat și transcris de tribunalul Covurlui sub No. 550/905 sau în caz contrar ai plăti suma de 900 lei;

Având în vedere concluziunile părților;

Având în vedere că intimatul recunoaște că deține titlurile de proprietate specificate prin acțiune ale imobilului vândut, dar pretinde că nu poate fi obligat la remiterea lor, întrucât nu și-a luat această îndatorire prin actul de vânzare; că singurul titlu ce a putut fi obligat a remite părții, este însuși actul de vindere-cumpărare a imobilului vândut, pe care l-a remis cumpărătorului;

Având în vedere că, în lipsa unei clauze exprese pentru remiterea titlurilor de proprietate prin însuși actul de vindere-cumpărare, cum e în specie, obligațiunea vânzătorului de a remite cumpărătorului titlurile de proprietate, reese din art. 1315 cod. civ. După acest art. obligațiunea de a preda imobilele se îndeplinește din partea vânzătorului prin remiterea cheilor dacă e vorba de o clădire, sau prin remiterea titlurilor de proprietate. Prin titlul de proprietate la care se referă acest text nu se poate înțelege actul de «vinder-cumpărare», pentru că acest act sau e un act sub semnătură privată, și în acest caz fiind vorba de un contract bilateral, se formează dela început în două exemplare, și fiecare din părți își ia exemplarul său; or, vânzarea se face prin act autentic, și atunci titlul nu se remite de vânzător, cumpărătorului, ci de tribunalul care a autentificat actul. E cert deci, că prin titlurile de cari se ocupă art. 1315 Cod. civ. se înțelege actele de proprietate cari dovedesc stăpânirea anterioară, și pe cari se poate sprijini cumpărătorul în valorificarea dreptului său de proprietate față de cel deal treilea, care ar uzurpa fără motiv posesiunea nemișcătorului vândut. De altminteri n'ar avea nici un înțeles, că vânzătorul predând imobilul să oprească actele de proprietate cari nu-i mai pot folosi, și pe cari cumpărătorul, are tot interesul de ai fi remise în scopul arătat;

Că deci, acțiunea pentru remiterea acestor titluri, fiind legal făcută, apelul urmează a fi admis ca întemeiat;

Având în vedere, că orice hotărâre dată de justiție, trebuie să și producă toate efectele sale legale, că obligațiunea de a da sau a face în caz de neexecutare într'un anumit termen, or imposibilitate de a se executa,

se preface, după art. 1075 și următorii, în daune interese în favoarea celui prejudiciat, prin această neexecutare, constituind totodată și un mijloc de constrângere celui condamnat; că în specie e de netăgăduit că vânzătorul nepredând titlurile cuvenite cumpărătorului, acesta e expus a suferi un prejudiciu fie prin micșorarea siguranțelor dreptului său, fie că va fi nevoit să refacă pe cheltuiala sa titlurile de cari are necesitate.

Apreciind asupra valorii daunelor, la care apelanta e expusă în caz de neexecutare, tribunalul le fixează la suma de 300 lei; că dar apelul urmează a fi admis în parte, condemnându-se intimatul, și la cheltuieli de judecată apreciate de tribunal la suma de 30 lei.

Pentru aceste motive, redactate de d-l președinte, tribunalul admite etc.

(ss) Corneliu Botez, C. G. Macri.

Grefier (s) Petrovici

TRIBUNALUL CIVIL DIN COURTRAI (BELGIA)

Audiența dela 26 Ianuarie 1907

Instanță în référé — Consiliu Judiciar. — Capacitate. — (Art. 66 bis Pr. civ.)

Persoana pusă sub consiliu judiciar poate să introducă singură, în afacerile urgente, o cerere în référé, fără asistența consiliului său.

(Flandre judiciaire, din 1907, p. 254)

Observație. — Deși acel pus sub consiliu judiciar, fie pentru slăbiciunea minții, fie pentru risipire, are nevoie de asistența acestui consiliu spre a putea pleda (art. 458 C. civ.), adică: pentru a putea stă în judecată fie ca reclamant, fie ca pârât, în orice soi de contestații, mobiliare sau imobiliare, și înaintea oricărei instanțe judecătorești, chiar dacă ar fi vorba numai de veniturile sale, totuși se decide, în genere că, în afacerile urgente, asistența consiliului nu este necesară pentru introducerea unei cereri în référé (art. 66 bis Pr. civ.). Vezi în acest sens, Cas. fr. D. P. 1901. 1. 94; Pand. Period. 1901. 1. 233; Sirey, 1901. 1. 331. D. Alexandresco, t. III, p. 93, nota 3 în fine (ed. a 2-a).

(N. R.)

CURTEA DE CASAȚIE DIN FRANȚA

Audiența dela 6 August 1907

Divort. — Deschiderea din partea bărbatului a unei scrisori adresată de femeie familiei sale sau vice-versă — Insultă gravă. — Aprecierea suverană a judecătorilor fondului. — Art. 212 C. civil român.

În lipsa unei definiții legale a insultelor grave, judecătorii fondului, nesupuși în această privință controlului Curții de casație, pot, în suverana lor apreciere, să decidă că bărbatul a făcut din dreptul său de supraveghere un uz abuziv, deschizând o scrisoare adresată de către femeie familiei sale, sau de familie femeii; și în asemenea condiții, ei au putut cu drept cuvânt să decidă că o astfel de procedură închizitorială constituie o atingere la demnitatea femeii, de natură a-i permite să ceară divorțul.

(Din Pand. Périod. 1907. 1. p. 346).

Observație. — Dreptul bărbatului de a lua cunoștință de corespondența femeii sale este incon-

testabil (vezi Labbé, nota în Sirey, 1877. 2. 161), după cum nu se poate contesta nici părintelui dreptul de a lua cunoștință de scrisorile adresate copiilor lui sau scrise de ei (vezi D. Alexandresco, t. II, p. 460, nota 3, ed. a 2-a, și numeroasele autorități citate acolo).

Bărbatul nu poate însă să facă din dreptul său un uz abuziv și vexator. De aceea tribunalele sunt în drept a constata acest exces din partea bărbatului, ținând seamă de caracterul intim și confidențial a corespondenței dintr-o femeie măritată și o terție persoană. (Cpr. Cas. fr., Sirey, 1901. 1. 17; Pand. Périod. 1901. 1. 235).

În speța judecată de Curtea de casație din Franța, judecătorii fondului au putut, în suverana lor apreciere, să decidă că procedarea bărbatului constituie o ofensă pentru femeie și o atingere gravă a demnității sale. Vezi în ceea ce privește aprecierea insultelor grave de către instanțele de fond, D. Alexandresco, t. II, p. 15, 16, precum și numeroasele hotărâri române și streine citate p. 16, nota 1 (ed. a 2-a). Cpr. Cas. fr. Pand. Périod. 1905. 1. 166 și 315; Pand. Périod. 1907. 1. 245.

INFORMAȚIUNI

Duminecă 3 cor. a avut loc căsătoria religioasă a amicului nostru Al. Suciu, distins magistrat al Trib. de Prahova și membru în comitetul de redacție al ziarului nostru, cu dragălașa Domnișoară Maria Elefterescu, fiica d-lui Luca Elefterescu, avocat și mare proprietar din Ploiești, fost Procuror-general la Curtea de apel București și Secretar-general la Ministerul de Interne.

Transmitem tinerilor căsătoriți toate urările de fericire.

D-l Emanoil N. Antonescu, profesor de drept civil la Universitatea din București, doritor d'a veni în ajutorul celor ce urmează cursul de doctorat în drept, a început a da la lumină, în fascicule, **TEORIA GENERALA A OBLIGAȚIUNILOR** în Dreptul civil român, cu priviri speciale asupra dreptului francez, italian și a noului cod civil german, curs predat de d-sa pentru candidații la doctoratul în drept.

Prima fascicolă, ce a apărut, conține 48 pagini și se vinde cu prețul de 1 leu exemplarul. Asemenea vor urma și celelalte. Întregul curs al Obligațiunilor se va imprima în 50—60 fascicule.

La Curierul Judiciar se primesc abonamente pentru această operă și se servesc la cerere orice cărți de drept contra valoare, mandat sau ramburs.

Rugăm stăruitor pe abonații rămași în întârziere cu plata abonamentelor, să trimită sumele datorate prin mandat postal direct la administrația ziarului Curierul Judiciar, București, sau să plătească la prezentare numai în mână încasatorilor, I. Riveanu, pentru provincie, și I. St. Tudoroiu, pentru Capitală, în schimbul chitanțelor ce vor emite din registru cu matcă investite cu ștampila Curierului Judiciar.